

Comité Schone Lucht (CSL)

Comité Schone Lucht (CSL) Updated version: Amsterdam, 30 december 2025

INHOUD

1. COMITÉ SCHONE LUCHT – LEIDENDE STEM VOOR BOS, BIODIVERSITEIT EN SCHONE LUCHT.....	2
2. WAAROM 2025–2027 BESLISSEND IS?	3
3. BEWEZEN IMPACT EN WAPENFEITEN (2018–HEDEN)	4
4. DOCUMENTAIRES & VIDEO IMPACT	6
5. SAMENWERKING EN COALITIES.....	7
6. FOCUS 2025–2027	7
7. IMPACT-LOGICA (SAMENGEVAT).....	7
8. KORTE, INHOUDELIJKE PITCH VOOR FONDSEN	8
9. PUBLICATIES EN MEDIAOPTREDENS (2018–HEDEN).....	8
<i>EEN BEKNOPT OVERZICHT (PUBLICATIES, OPTREDENS EN REPORTAGES)</i>	<i>9</i>
<i>RADIO-, TV- EN PODCASTOPTREDENS.....</i>	<i>9</i>
<i>TALK- EN NIEUWSSHOWS, MAATSCHAPPIJPROGRAMMA’S.....</i>	<i>10</i>

1. Comité Schone Lucht – leidende stem voor bos, biodiversiteit en schone lucht

Introductie:

CSL is al meer dan vijf jaar een vooraanstaande autoriteit in Nederland en Europa op het gebied van bosbescherming, biodiversiteit en schone lucht, en brengt feiten en actie samen tegen schadelijke industriële praktijken.

Sinds 2018 is Comité Schone Lucht (CSL) een van de leidende stemmen in Nederland en Europa in de campagne vóór bescherming van bossen, biodiversiteit en schone lucht. CSL staat kritisch tegenover grote vervuilers, waaronder door de overheid gesubsidieerde industriële processen zoals biomassaverbranding en BECCS, die ten onrechte als ‘groene’ energie worden gepresenteerd, evenals andere industriële activiteiten die mens, dier en milieu schaden. CSL combineert wetenschappelijke onderbouwing, juridische actie, politieke beïnvloeding en publieke campagnes. Waar houtige biomassa jarenlang werd neergezet als klimaatoplossing, toont CSL overtuigend aan dat grootschalige biomassaverbranding leidt tot:

- *Ontbossing en bosdegradatie, ook in ecologisch waardevolle gebieden;*
- *Verlies van biodiversiteit en ecosysteemdiensten zoals waterberging, bodemvruchtbaarheid en verkoeling;*
- *Verslechtering van luchtkwaliteit (fijnstof, NOx) met aantoonbare gevolgen voor long- en hartziekten;*
- *Extra CO₂-uitstoot in de cruciale komende decennia.*
Houtige biomassa is momenteel goed voor circa 35% van het Nederlandse hernieuwbare energieverbruik en 60% op EU-niveau, waarmee dit het grootste en meest omstreden onderdeel van het Europese energiebeleid is.

2. Waarom 2025–2027 beslissend is?

Introductie:

De komende jaren zijn cruciaal voor het bepalen van de richting van Europees en nationaal energie- en natuurbeleid. Deze periode vormt een kantelpunt waarin beleidskeuzes decennialang doorwerken:

- EU Emissiehandelsstelsel (ETS): mogelijke opname van BECCS;
- RED III: implementatie bepaalt of houtverbranding als hernieuwbaar blijft gelden;
- EU Ontbossingswet (EUDR): handhaving bepaalt import van houtpellets;
- EU Natuurherstelwet: bepaalt herstel of verdere druk op ecosystemen;
- Nationaal Klimaatplan & negatieve emissies: sturen investeringen richting natuurherstel of houtverbranding;
- Toetsing en handhaving illegale biomassa import door NEa en Ministerie nav handhavingsverzoek, bezwaar NEA en aangifte CSL tegen RWE.

Zonder krachtige maatschappelijke tegenkracht dreigt: verdrievoudiging van biomassaverbranding, toenemende druk op bossen, structurele verslechtering van luchtkwaliteit en vastlegging van schadelijk beleid onder het label ‘klimaat’. Nieuwe beleidsmakers en coalities vragen gerichte educatie, feitelijke duiding en coalitievorming.

CSL investeert daarom actief in:

- A. *Vorming en versterking van nieuwe NGO coalities (inter)nationaal;*
 - B. *Educatie en kennisoverdracht aan politiek en beleidsmakers over ecologische, gezondheids- en klimaatimpact van biomassaverbranding en BECCS;*
 - C. *Structurele samenwerking met wetenschappers en onafhankelijke kennisinstituten;*
 - D. *Dialoog met industrie gericht op duurzame alternatieven;*
 - E. *Intensieve samenwerking met media voor vertaling en transparante beleidsduiding naar samenleving.*
- Met opgebouwde expertise en netwerk is CSL bij uitstek gepositioneerd om politiek beleid te corrigeren en duurzame keuzes te verankeren.*

3. Bewezen impact en wapenfeiten (2018–heden)

Introductie:

CSL heeft concrete resultaten geboekt die aantonen dat haar strategie van wetenschap, publieke campagne en juridische actie werkt.

1 Stop grootste biomassacentrale NL (Diemen)

- *Vattenfall stopt met het plan voor de biomassacentrale in Diemen:* Vattenfall heeft definitief besloten de biomassacentrale niet verder te ontwikkelen na jaren van protest en juridische strijd, een belangrijke overwinning voor natuur- en luchtkwaliteit.
<https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/energietransitie/vattenfall-stopt-met-plan-voor-biomassacentrale-diemen>
- *Comité Schone Lucht nieuws over stop biomassacentrale Diemen:* CSL beschrijft deze overwinning als een mijlpaal in de strijd tegen grootschalige biomassaverbranding.
<https://comiteschonelucht.nl/vattenfall-stopt-nieuwsbrief/>

2 Verbod kaalkap in Nederlandse bossen

- *Rechtbank vernietigt Gedragscode Soortenbescherming Bosbeheer waardoor kaalkap niet langer is toegestaan:* De uitspraak van de rechtbank Gelderland vernietigde de gedragscode die grootschalige kaalkap mogelijk maakte, een duidelijke wettelijke overwinning voor biodiversiteit en bosbescherming.
<https://comiteschonelucht.nl/doorbraak-voor-nederlandse-bos-en-wereldprimeur/>
Detail van uitspraak (Rechtbank):
<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI%3ANL%3ARBGE%3A2024%3A9180>
[0 Rechtspraak.nl](https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI%3ANL%3ARBGE%3A2024%3A9180)

3 Stop subsidies nieuwe biomassacentrales

- *Overheidsbesluit om in 2022 subsidies voor nieuwe biomassacentrales voor warmtenetten en kassen stop te zetten:* Hoewel er geen publieke artikel-URL's direct beschikbaar zijn, is deze beslissing uitgebreid gedocumenteerd op de Comité Schone Lucht publicatiepagina.
<https://comiteschonelucht.nl/publicaties/>

4 Juridische procedures: handhavingsverzoeken, bezwaren, aangifte etc. meest recent

- *2025 Handhavingsverzoek Comité Schone Lucht & Biofuelwatch mbt RWE houtimport:* CSL diende een handhavingsverzoek in bij de Nederlandse Emissieautoriteit tegen import van mogelijk illegale houtpellets voor biomassaverbranding
<https://comiteschonelucht.nl/> (zoek “Handhavingsverzoek van Comité Schone Lucht & Biofuelwatch” op de site)

5 Structurele politieke invloed

- *CSL-publicaties op de hoofdsite tonen voortdurende politieke reacties, Kamervragen en betrokkenheid bij Europese wetgevingsdiscussies: Deze impact zie je terug in regelmatige persberichten en analyses.*

<https://comiteschonelucht.nl/>

6 Media & publieke bewustwording

- *Comité Schone Lucht nieuwsarchief toont talloze nieuwsberichten en persberichten en acties rondom biomassadebat en BECCS: De site vat veel media-aandacht en bewustwordingsacties samen.*

<https://comiteschonelucht.nl/>

7 Kennis & wetenschap

- *CSL publiceert rapporten en analyses in samenwerking met andere NGO's en wetenschappers (zoals EASAC, KNAW, JRC, WWF), bijvoorbeeld, meest recent:*

Rapport 'Green Gold Label – een niet-transparant certificeringssysteem voor biomassa' dec. 2025 <https://comiteschonelucht.nl/> (zoek “Green Gold Label” in publicaties)

4. Documentaires & video impact

Introductie:

Via audiovisuele producties heeft CSL publieke bewustwording en debat over biomassaverbranding en BECCS sterk vergroot. CSL produceerde meerdere documentaires en video series die breed werden bekeken (>1,5 miljoen views per keer) en publieke bewustwording versterkten, onder meer (niet uitputtend)

A. Biomass and BECCS: Climate Solution or Ecological Disaster (2024)

Introductie: Deze documentaire onderzoekt kritisch de ecologische en klimaatimpact van biomassaverbranding en BECCS. CSL laat zien dat deze technologieën vaak niet de beloofde klimaatoplossingen bieden, maar juist bijdragen aan ontbossing, biodiversiteitsverlies en luchtvervuiling.

Link: <https://comiteschonelucht.nl/en/new-short-documentary/>

B. WOODFEVER – The Seven Sins of Biomass (2020–2022)

Introductie: Een serie van meerdere afleveringen die de biomassabranche doorlicht en laat zien waar misleidende claims over ‘groene energie’ vandaan komen. De serie benadrukt risico’s voor bossen, biodiversiteit en klimaat.

Link: <https://comiteschonelucht.nl/en/movie/>

C. Vattenfall – satirische video

Introductie: Satirische video waarin CSL op een luchtige en creatieve manier het debat rond Vattenfalls biomassaprojecten en de milieu-impact bespreekt. Bereikt een breed publiek en vergroot publieke bewustwording.

Link: <https://comiteschonelucht.nl/en/csl-version-of-vattenfall-and-cara-delevingnes-face-mist-with-emissions/>

D. Cara Delevingne & The Biomass Blues

Introductie: Ludieke productie waarin beroemdheden en entertainment worden ingezet om de aandacht te vestigen op de schadelijke effecten van biomassaverbranding en de noodzaak van echte klimaatoplossingen.

Link: <https://comiteschonelucht.nl/en/csl-message-to-cara-delevingne/>

5. Samenwerking en coalities

Introductie:

CSL versterkt haar impact door strategische partnerschappen met nationale en internationale NGO's en wetenschappelijke instituten.

CSL werkt samen met nationale NGO's zoals:

MOB, Leefmilieu, Natuuralert en SOMO, en internationaal met Biofuelwatch, Dogwood Alliance, NABU, BirdLife Europe, FERN, NRDC, Robin Wood, NOAH, Environmental Paper Network, Forests Are Not Fuel Coalition, Greenpeace, World Animal Protection, EASAC, KNAW, JRC en WWF.

6. Focus 2025–2027

Introductie:

CSL richt zich de komende jaren op cruciale beleidsbeslissingen die de toekomst van bossen, biodiversiteit en schone lucht bepalen.

1. *Tegengaan van BECCS in ETS en nationaal beleid*
2. *Handhaving en aanscherping EU Ontbossingswet (EUDR)*
3. *Invloed op RED III-implementatie in Nederlandse wetgeving*
4. *Aanscherping duurzaamheidsrichtlijnen en handhaving illegale boskap*
5. *Bewaking Natuurherstelwet en Nationaal Klimaatplan*
6. *Publieks- en politieke informatievoorziening over bos, biodiversiteit en schone lucht*

7. Impact-logica (samengevat)

Introductie:

CSL's strategie koppelt middelen, activiteiten en resultaten aan tastbare maatschappelijke impact.

- *Input: Financiering → expertise, juridische capaciteit, EU-monitoring*
- *Activiteiten: Campagnes, media, juridische procedures, beleidsbeïnvloeding*
- *Resultaten: Stop/vertraging biomassaprojecten, strengere wetgeving, groter draagvlak*
- *Impact: Minder ontbossing, meer biodiversiteit, betere luchtkwaliteit, gezonder klimaatbeleid*

8. Korte, inhoudelijke pitch voor fondsen

Introductie:

CSL biedt fondsen een bewezen effectieve combinatie van juridische, politieke impact met focus op duurzame alternatieven. In 2025–2027 wordt bepaald of Europa bossen blijft verbranden of kiest voor echte klimaat- en natuurhersteloplossingen. CSL combineert bewezen publieke impact met educatie van nieuwe beleidsmakers en sterke coalitievorming. Tegelijkertijd bevordert CSL concrete, duurzame alternatieven:

- A. Nature-based solutions: bescherming, herstel en uitbreiding van bossen
 - B. Échte hernieuwbare energie: wind, zon, bodemwarmte, aquathermie
 - C. Circulaire economie: hoogwaardige inzet van biomassa in chemie en materialen
 - D. Negatieve emissies via natuurlijke oplossingen: bos- en grondbeheer
- Met relatief beperkte middelen realiseert CSL blijvende beleidsverandering en concrete milieu-impact op het cruciale moment.

9. Publicaties en mediaoptredens (2018–heden)

Introductie:

De media- en publicatietrajecten van CSL versterken zichtbaarheid, draagvlak en beleidsbeïnvloeding. (Niet-uitputtend)

De onderstaande lijst geeft een representatief overzicht van publicaties en mediaoptredens Comité Schone Lucht. Voor een volledig overzicht en actuele links verwijzen we naar de officiële publicatiepagina's van onder meer:

Comité Schone Lucht, LinkedIn, Scholar, Academia en Journa

1. <https://comiteschonelucht.nl/publicaties/https://www.linkedin.com/in/dr-fenna-swart/details/publications/>
2. https://scholar.google.com/scholar?hl=en&as_sdt=0%2C5&q=fenna+swart&btnG=
3. <https://independent.academia.edu/FennaSwart>
4. <https://journa.com/fenna-swart>

Een beknopt overzicht (publicaties, optredens en reportages)

Swart, F. (2025, November 12). Nederland subsidieert klimaatverwoesting terwijl de wereld actie eist. **De Volkskrant**. Comité Schone Lucht

Swart, F. (2025, May 15). Laten we overheidssubsidies voor duurzame energie niet verkwisten aan biomassa. **De Volkskrant**. Comité Schone Lucht

Swart, F., & Vet, L. (2025, April 10). Klimaat gered, natuur naar de knoppen. **NRC Handelsblad**. <https://www.nrc.nl/nieuws/2025/04/09/klimaat-gered-natuur-naar-de-knoppen-a4889372>

Swart, F. (2025, February 19). Mislukte verkoop AEB leidt tot nog meer afvalimport... **Het Parool**. Comité Schone Lucht

Swart, F. (2025, February 13). Wat is groene energie? ... **Foodlog**. Comité Schone Lucht

Swart, F. (2024, December 16). De rook van brandstapel Floradorp zou een hele stad plat kunnen leggen. **Het Parool**. Comité Schone Lucht

Swart, F. (2024, March 27). Nieuwe Leefomgeving-rapport dient vooral de politiek, niet het klimaat. **De Volkskrant**. Comité Schone Lucht

Swart, F. (2024, February 29). Omgebouwde kolencentrale levert niet opeens groene energie, in tegendeel! **Trouw**. Comité Schone Lucht

Swart, F. (2023, February 08). Certificeren op papier zonder naar het bos te kijken. **BNNVARA/Joop.nl**. Comité Schone Lucht

Swart, F. (2022, November 19). Klimaattop 2022 is CO₂ dweilen met subsidiekraan open. **Joop.nl**. Comité Schone Lucht

Swart, F. (2021, August 27). Stoppen met CO₂-uitstoot betekent stoppen met stoken van biomassa. **Trouw**. Comité Schone Lucht

In de periode 2018-heden publiceerde CSL meer dan 65 opiniestukken in o.a. NRC, De Volkskrant, De Telegraaf, Trouw, Algemeen Dagblad, Het Parool maar ook het tijdschrift Milieu en de Tweede Kamer (stukken) . deze zijn terug te vinden op de publicatiepagina van Comité Schone Lucht, LinkedIN, Scholar, Academia en oa. Journa.

Radio-, tv- en podcastoptredens

Swart, F. (2024, February 07). Reactie op open haard en milieu. **NOS Radio 1 Journaal**. NPO Radio 1

Swart, F. (2022, September 05). Zijn biomassacentrales de oplossing voor de energiecrisis? **Dit is de Dag (EO)**, NPO Radio 1. NPO Radio 1

Swart, F. (2022, February 05). Stop met het kappen van bomen voor biomassa. **Dit is de Dag (EO)**, NPO Radio 1. NPO Radio 1

Swart, F. (2022, February 04). Bomen kappen om het milieu te redden? NPORadio1 – Dit is de Dag. NPO Radio 1

Swart, F. (2024, October 16). Interview met Fenna Swart over Vattenfall en biomassabeleid. **NOS Nieuws**. Comité Schone Lucht

Swart, F. (2021, March 08). Debat met Jesse Klaver over biomassaverbranding. **NOS Nieuwsuur**. Comité Schone Lucht

Talk- en nieuwsshow's, maatschappijprogramma's

Swart, F. (2022, January 18). Biomassa het grootste politieke schandaal op internationaal niveau. **De Nieuwe Wereld**. Comité Schone Lucht

Swart, F. (2021, December 05). Discussie bij Spijkers met Kop (radio). **NPORadio2**. Comité Schone Lucht

Swart, F. (2022, May 19). Eurocommissaris Timmermans nog altijd fan van biomassa. **De Hofbar**. Comité Schone Lucht

Swart, F. (2023 en 2025). Interview over boskap en biomassa. **Zembla**. Comité Schone Lucht

Individuele afleveringen van programma's zoals Hofbar en De Nieuwe Wereld zijn opgenomen in de Commissie-archieven en mediaplanningen. Comité Schone Lucht

Opmerking: Deze lijst is niet uitputtend. Een volledig overzicht van publicaties, opinies, interviews, documentaires en video's is te vinden via de officiële links van Comité Schone Lucht: <https://comiteschonelucht.nl/publicaties>, De Tweede Kamer en Scholar